



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelseskraft

til

Den offentlige Examen

i

Bergens Kathedralskole

1876.

Bergen.

J. D. Beyers Bogtrykkeri.

1876.

Indbydelsesskrift

til

Den offentlige Examen

i

Bergens Kathedralskole

1876.



Bergen.

J. D. Beyers Bogtrykkeri.

1876.

Skolens økonomiske Forfatning.

Regnskabet for det forløbne Aar 1875 stiller sig saaledes:

Indtægter.		Spd.	ß	Spd.	ß
1. Beholdning		129,127	76 $\frac{1}{2}$.		
2. Renter af udlaante Kapitaler . .		6,313	18.		
3. Jordegodsindtægter		1,410	66.		
	Spd. ß				
4. a. Kostpenge af Statskassen 258 „					
b. Grundleie	39.	297	34.		

5. Skole- og Indskrivningspenge . .		5,503	27.		
6. Andre Indtægter, hvoriblandt Bi- drag af Statskassen til Dyrtids- tillæg		671	77 $\frac{1}{2}$.		
	-----			143,323	59.

Udgifter.		Spd.	ß	Spd.	ß
1. Lønninger a. faste . .	7,570	79.			
b. Alders- og Dyrtids- tillæg	3,129	37.			
	-----			10,699	116.
2. Pensioner og Vartpenge		698	„		
3. Samlingerne: a. Biblio- theket	120	22.			
b. Fysikalske Samlin- ger	122	69.			
c. andre Læremidler	41	10.			
	-----			283	101.
4. Legater og Fripladser		728	59.		

	Spd.	ß	Spd.	ß
5. Bygningerne og Inventariet	534	91.		
6. Skatter og Afgifter	342	5.		
7. Lys og Brænde	271	105.		
8. Forskjellige andre	585	16.		
9. Beholdning	129,174	46.		
			<u>143,323</u>	<u>59.</u>

Ved Udgifterne bemærkes, at der blandt dem er opført endel af det Beløb, der efter Regjeringens Bestemmelse skal anvendes til Udgivelsen af den af Kand. Lorange udarbejdede Katalog over Musæets antikvariske Samlinger, der medfølger dette Aars Program.

Legater. Til Skolen er henlagt to mindre Legater, hvis samlede Renter c. 15 Spd. i Almindelighed tildeles trængende Elever til Hjælp, naar de forlade Skolen for at gaa til Universitetet. Skoleraadet har desuden at indstille til Rektor Arentz's og Hustrus Legat, hvis Renter oppebæres i 3 Aar af Studenter fra Bergens Skole, der studere ved Universitetet. Rentens Beløb er 40 Spd.

Skolebygningen har i Aarets Løb ikke undergaaet nogen særdeles Forandring; derimod vil det i indeværende Aar rimeligvis blive nødvendigt at gjøre adskillige Indredninger for at tilveiebringe det nødvendige Rum til Klasser og Lokale til fysikalske og kemiske Apparater og Experimenter, hvortil de fornødne Midler ere bevilgede.

Samlingerne har hidindtil været indskrænkede tildels til under det Nødvendige, navnlig hvad det Naturhistoriske angaar, da man har hjulpet sig med at ty til Musæet, hvis Samlinger har staaet til Skolens Afbenyttelse under Lærernes Opsigt; men det har vist sig forbundet med adskillig Ulempe, at man ikke i selve Skolebygningen har ialtfald det Nødvendigste til Undervisningen, og man er derfor betænkt paa efterhaanden at skaffe det Fornødne i saa Henseende. Ogsaa til den kemiske Undervisning, der skal gives i Real-Gymnasiet, udfordres Apparater, som Skolen fortiden mangler. Over de fysikalske og mineralogiske Samlinger meddeles nedenfor Fortegnelser, affattede af Hr. Adjunkt Johannessen.

I. Den physikalske Samling.

Pascals Kar.

Glasrør til at vise det opadgaaende Tryk og Sidetrykket i
Vædsker.

Turbine.

Apparat til Archimedes's Lov.

Kommunicerende Rør.

Apparat til at vise Vandets Tryk.

2 sammenslebne Glasplader.

1 Glasplade med Krog.

Kapillarrør paa Stativ.

Vægtbjælke paa Stativ med en større og en mindre Kugle.

Barometerrør.

Glasrør til at vise Mariottes Lov.

Sugepumpe.

Luftpumpe med Glasklokke, Glasballon, Messingcylinder og
en Halvkugle med Skrue.

Klokkeværk til Luftpumpen.

Magdeburgske Halvkugler.

Kompressionspumpe.

Hævert.

Stikhævert.

2 smaa Magnetnaale.

2 Strygemagneter.

Hestekomagnet.

Kompas.

Inklinationsnaal.

Lak- og Glasstang.

Elektrisk Pendel.

Isoleret Leder med Pendler.

Elektrisermaskine.

Isolerskammel.

En liden Messingskaal.

4 Bunsenske Elementer.

Galvanometer.

Spiral til Magnetisering.

Elektromagnet.
Vanddekompositionsapparat.
Morses Skrivetelegrafapparater.
Glasrør til Destillation.
Messingkugle med tilhørende Ring paa Stativ.
2 Flasker til at vise Vædskers og Luftarters Udvidelse.
Jern- og Messingstav med Vægter.
4 Kugler af forskellige Metaller.
Haarhygrometer.
Atwoods Faldmaskine.
Skrue og Møttrik.
Rund og elliptisk Skive.
3 Tridser.
Bomhjul.
Centrifugalmaskine.
Egeplanke med Klods og Tridse.
Skraaplan.
Vægtstang.
Pottemaal og Pæglmaal.
Norsk Tommestok.
Metermaal.
Fransk Lodkasse.
Almindelig Skaalvægt paa Stativ med to større Vægtskaale
og en mindre.
2 Klangplader med Tilbehør.
Sirene.
Monochord og Bue.
Stemmegaffel A.
Gjennemsnitspipe.
Pibe til at aabne og lukke A.
To Træstave 1 & $\frac{1}{2}$.
Tre Piber G, H, D.
Apparat til Billeders Dannelse.
Prisma.
Vinkelspeil.
Konkav- og Konvexspeil.
Firkantet og rund Ramme med mat Papir.
Konkave og konvexe Lindser.

4 Farveskiver.

Mikroskop med Tegneapparat.

II. Den mineralogiske Samling.

1. Mineralier.

Nr.

- | | |
|---|----------------------|
| 1. Orthoklas og Bergkrystal i Druse | Holmsbo. |
| 2. Orthoklas. Spaltestykke | Arendal. |
| 3. Oligoklas, Spaltestykke | Arendal. |
| 4. Albit, krystalliseret | Oxøiekollen, Snarum. |
| 5. Elæolit, graalig-grøn fra Syenit ved | Brevig. |
| 6. Kaliglimmer (Muskovit) | Sibirien. |
| 7. Grøn Glimmer, krystalliseret, | Arendal. |
| 8. Sort Glimmer (Biotit) | Arendal. |
| 9. Klorit. | |
| 10. Talk, bladig, | Nordland. |
| 11. Hydrotalkit | Dybingdalen, Snarum. |
| 12. Serpentin | Dybingdalen, Snarum. |
| 13. Asbest af løs Blok | Stadlandet. |
| 14. Asbest. | Grønland. |
| 15. Hornblende | Kragerø. |
| 16. Hornblende. | Kragerø. |
| 17. Hornblende, grøn (Straalsten) | |
| 18. Akmit i Kvarts | Eker. |
| 19. Cyanit | Pensylvanien. |
| 20. Apofyllit | Fassa. |
| 21. Chalcedon, pladeformig, | |
| 22. Flint | Pariserbækkenet. |
| 23. Rød Jaspis | St. Pietro. |
| 24. Kvartskrystal | Madagaskar. |
| 25. Kvartskrystaller, svagt amethystfarvede | |
| 26. Rosenkvarts. | Arendal. |
| 27. Røgvarts af Graniten ved | Holmsbo. |

No.	
28.	Yttrotitanit Modum.
29.	Ortit Arendal.
30.	Beryl Eidsvold.
31.	Turmalin i Kvarts
32.	Turmalinkrystaller Snarum.
33.	
34.	
35.	Granat Frascati.
36.	Granat
37.	Granat (Pyrop) Böhmen.
38.	Vesuvian (Idokras) Eker.
39.	Cyprin og Thulit Saudland. •
40.	Kalkspath, Spaltestykke Sandvigen, Chrnia.
41.	Kalkspath i Rhomboëder Sandvigen, Chrnia.
42.	Kalkspath, Søile og Rhomboëder
43.	Dobbeltpath
44.	Flusspath og Kalkspath samt Kobberkis
45.	Flusspath
46.	Apatit. Oxøiekollen, Snarum.
47.	Apatit med Hornblende Oxøiekollen, Snarum.
48.	Apatit, drøi, Lofthus, Snarum.
49.	Gedigent Kobber indsprenget i Kalkspath Løvø, Horten.
50.	Rødjernsten
51.	Jernglads, krystalliseret, Elba.
52.	Magnetjernsten med Apatit New-York.
53.	Titanjern i Serpentin Snarum
54.	Tinsten, krystalliseret,
55.	Rutil paa Hornblende Snarum.
56.	Svovlkis, krystalliseret paa Kalkspath, Kongsberg.
57.	Svovlkis, drøi, Ytterøens Kobbergr.
58.	Svovlkiskrystal Evindvig.
59.	Magnetkis Romskollen.
60.	Magnetkis, nikkelholdig, Heskestad.
61.	Tesseralkis (Kobolterts) Skutterud, Modum.
62.	Blyglads med Hvidblyerts Schlesien.

Nr.	
63.	Blyglands, drøi, Sverige.
64.	Molybdænglas i Kvarts Erzgebirge.
65.	Kobberkis, drøi,
66.	Magnetkis med Kobberkis
67.	Brogetkobbererts.
68.	Zinkblende med Kobberkis Vermont.
69.	Kobberlasur med Malachit Ungarn.
70.	Malachit Adelaide, Australien.
71.	Bernsten
72.	Svovl Sicilien.

En Haardhedsskala.

2. Bergarter.

1.	Granit, lys, Frederikshald.
2.	Granit, rød, Gjællebæk.
3.	Skriftgranit Buø.
4.	Gneisgranit Damsgaard, Bergen.
5.	Protogingranit Ilsvigen.
6.	Syenit, rød, Chrnia, Tonsen.
7.	Syenit, rød, Chrnia.
8.	Syenit, graa, Brevig.
9.	Gabbro Erkeliens Grube, Ringrike.
10.	Gabbro Visdalen.
11.	Grønsten Asker.
12.	Grønsten Siudsen, Chrnia.
13.	Kvartsporfyrr Holmen, Chrnia.
14.	Kvartsporfyrr Drammen.
15.	Feldspathporfyrr Engeraas.
16.	Feldspathporfyrr, syenitisk, Ladegaardsøen, Christiania.
17.	Feldspathporfyrr (Rhombeporfyrr) Frogner, Chrnia.
18.	Augitporfyrr Husdalen, Holmestrand.
19.	Augitmandelsten Slagenstangen.
20.	Serpentin med Schillerspath Ringrike.

Nr.	
21. Rød Gneis	Næsodden, Chrnia.
22. Glimmerskifer	Næsodden, Chrnia.
23. Glimmerskifer	Kongsberg.
24. Hornblendeskifer	Kongsberg.
25. Kloritskifer	Kongsberg.
26. Vegsten	Haugesund.
27. Klæbersten, Bakke,	Thronhjøm.
28. Kwartsskifer	Kongsberg.
29. Blaakwartssandsten	Land.
30. Rød Sandsten	Lerelven, Dalseng.
31. Graa Sparagmit	Roterudberget, Birid.
32. Rød Sparagmit	Tyldalen.
33. Konglomerat	Mortensnæs, Østfin- marken.
34. Hærdet Skifer	Bondevand, Asker.
35. Glindsende Lerskifer	Størdalen.
36. Tagskifer	Valders.
37. Tagskifer	Gudbrandsdalen, Øier.
38. Lerskifer	Ringsaker.
39. Alunskifer	Oslo.
40. Graptolithskifer	St. Olafs Plads, Chrnia.
41. Marmor	Kummersø, Holme- strand.
42. Marmor	Gjællebæk.
43. Marmor, graa, sleben.	
44. Marmor, rød, sleben.	
45. Kalksten, tæt, silurisk,	Malmøen, Chrnia.
46. Orthocerkalk	Langø, Holmestrand.
47. Kalksandsten	Hovedøen, Chrnia.
48. Dolomit	Skardet, Storsjø, Østerdalen.
49. Magnesit med Serpentin	Modum.

Fossilier.

1. Asafus fra Silurformation	Eker.
2. Ilænus fra Silurformation	Chrnia. Omegn.
3. Agnastus fra Silurformation	Øxna, Elverum.

Nr.		
4.	Ammonit fra Oolith	Frankrig.
5.	Turritella fra Lias	Tydskland.
6.	Spirigerina reticularis fra Silur	Chrnia. Omegn.
7.	Leptæna fra Silur	Brevig.
8.	Halysites, sleben, fra Silur	
9.	Halysites fra Silur	Langø, Holmestrand.
10.	Enkrinitstilke	Frankrig.
11.	Dictyonema i Alunskifer fra Silur	Chrnia. Omegn.
12.	Graptolither i Lerskifer fra Silur	Chrnia. Omegn.
13.	Fossil Tand.	
14.	Gasteropod fra Oolithperioden	Paris.

Til den naturhistoriske Undervisning er anskaffet:

A. Fiedler. Anatomische Tafeln.

Ruprecht. Wandatlas.

Schreiber. Wandtafeln der Naturgeschichte des Thierreichs.

I. Theil.: Säugethiere.

Naturgeschichte der Amphibien, Fische, Weich- und Schalthiere. III. Theil.

W. Meves & Holmgren. Atlas öfver Skandinaviens Däggdjur.

Väggtaflor för åskådningundervisningen i Botanik.

Thedenius Skolbotanik.

Preyssinger. Astronomischer Bilderatlas.

Indre Organisation.

Embedsmænd og Betjente.

Forstanderskabet. Ved det forrige Aar foretagne Valg paa Medlemmer gjenvalgte Konsul Michelsen og Dr. Daniels- sen. I den Sidstnævntes Sted har, under hans Fraværelse paa Thinget, Sagfører Christie fungeret og vil fremdeles ved- blive Vikariatet under hans Fraværelse paa Atlanterhavs- Expeditionen. Forstanderskabets øvrige Medlemmer er, for-

uden Rektor, af Magistraten Raadmand Houge og Assessor Beyer. Formand er fremdeles Konsul Michelsen; Sekretær Skolens Kasserer, Overlærer Bjørset.

Lærerpersonalet har i det forløbne Aar undergaaet forskjellige Forandringer. Under 11te August udnævntes Rektor i Aalesund, C. Henrichsen, til Rektor ved Skolen og tiltraadte sit Embede den 25. Oktober. Under Vakancen var de ledige Timer overtagne dels af Overlærer Holfeldt, dels af Kand. W. Meyer. I Begyndelsen af Skoleaaret var Adj. Sommerfelt og Nielsen fraværende som Censorer ved Artium; disses Fag læstes af Kand. theol. Olsen og Student Trøye, Klasselærer Gran var permitteret i nogle Uger paa Grund af Sygdom, og Adj. Prøys tiltraadte sit Embede først ved Begyndelsen af 1876. Hans Fag læstes midlertidigt af Kand. Kjær. Kantor Schediwy frattraadte ved Nytaar paa Grund af tiltagende Svagelighed sin Post som Sanglærer, som han havde indehavt i over 40 Aar. I hans Sted er Sanglærer W. Harloff bleven antagen.

I indeværende Skoleaar har

Rektor været Klasseforstander i 7de Latinklasse	
Overlærer Bjørset	i 6te —
— Holfeldt	i 1 Gymn.
Adj. Johnsen	i 6 Md.
Overlærer Rechorst	i 5 Md. L.
Adj. Sommerfeldt	i 5 Md. E.
„ Nielsen	i 4 Md.
„ Dr. Crawford	i 3 Md.
Klasselærer Gran	i 2 Md.
— de Lange	i 1 Md.

Klasseinddeling og Disciplenes Antal.

Ved Skoleaarets Begyndelse vare Eleverne fordelt i to Latinklasser, 6te og 7de, efter den gamle Ordning, 1 Gymnasialklasse, og 6 etaarige Middelskoleklasser. Deres Antal udgjorde 196. I Aarets Løb er udgaaet 8, og indkommen 2, saa at det nuværende Antal, ved Skoleaarets Slutning udgjør 190, saaledes fordelte:

i 7 Latinklasse	ved Skoleaarets Beg.	14,	ved Slutn.	12.
i 6 —	” ” ”	8,	” ”	9.
i 1 Gymnasialklasse	L. 5			
	R. 2	”	”	7,
	”	”	”	7.
i VI. Mdkl.	”	”	”	19,
	”	”	”	18.
i V. Mdkl.	”	”	”	25,
	”	”	”	24.
i IV. Mdkl.	”	”	”	32,
	”	”	”	32.
i III. Mdkl.	”	”	”	32,
	”	”	”	31.
i II. Mdkl.	”	”	”	28,
	”	”	”	25.
i I. Mdkl.	”	”	”	31,
		196.		190.

Som man vil se har flere af Klasserne været stærkt overfyldte til liden Gavn for Undervisningen. Da det hidindtil indmeldte Antal Elever er saa stort, at Forholdene i Middel-skoleklasserne efter al Sandsynlighed vil stille sig endnu ufordelagtigere til næste Aar, har man til Regjeringen indgaaet med Andragende om Tilladelse til at dele de Klasser, hvori Trængselen vil blive størst, og i saa stor Udstrækning, som Skolens økonomiske Forhold og Lokalet, der desværre er meget indskrænket og for Skolens nuværende Forhold til-dels uhensigtsmæssigt, vil tillade det. Udgifterne til forøget Lærerpersonele vil derved vistnok ikke ubetydeligt forøges, men ogsaa tilfulde opveies af de derved vundne Fordele for Skolen og dens Elever.

Examener.

Foruden den almindelige Aarsexamen i de forskjellige Klasser afholdtes forrige Aar første Gang Afgangsexamen ved Mid-delskolen. De ved denne Examen givne Opgaver ere meddelte i forrige Aars Program. Samtlige VI. Klasses Elever havde fremstillet sig til Prøven; af disse bestod 9 den skriftlige Del; 2 afvistes og 1 forlod Examen paa Grund af Sygdom. Udfaldet af den skriftlige Prøve var følgende:

	Norsk.	Latin.	Tydsk.	Engelsk.	Mathematik.
1. J. Gleditsch	2.	1.	3.	”	1.
2. A. Lassen	3.	3.	2.	”	2.
3. N. Henriksen	2.	2.	3.	”	2.
4. M. Krohn	3.	3.	5.	”	3.

	Norsk.	Latin.	Tydsck.	Engelsk.	Mathematik.
5. „	4.	4.	5.	„	2.
6. P. Svendsen	3.	„	2.	2.	2.
7. O. Roggen	2.	„	3.	3.	1.
8. J. Øvrevig	3.	„	4.	3.	1.
9. C. Sundt	4.	„	5.	2.	2.
10. A. Gjertsen	3.	„	4.	3.	2.
11. „	3.	„	5.	4.	4.

Den mundtlige Examen afholdtes i Forbindelse med Examen i de øvrige Klasser. Af de 9 Elever, der bestod den skriftlige Prøve, erholdt 5 Hovedkarakteren: meget godt, nemlig:

1. J. Gleditsch med 1,59.
2. P. Svendsen „ 2,27.
3. O. Roggen „ 2,27.
4. N. Henrichsen „ 2,29.
5. A. Lassen „ 2,36.

og 4 Hovedkarakteren: godt:

1. C. Sundt med 2,60.
2. J. Øvrevig „ 2,85.
3. M. Krohn „ 2,93.
4. A. Gjertsen „ 3.

Af disse forlod Svendsen, Øvrevig og Gjertsen Skolen; Sundt og Roggen gik over i Real-Gymnasiet; de andre i Latin-Gymnasiet.

Som Censorer saavel ved den skriftlige som ved den mundtlige Prøve fungerede i Norsk Overlærer Holfeldt; i Latin Overlærer Bjørset; i Engelsk Overl. Reehorst; i Tydsck Adj. Sommerfelt; i Mathematik Lieutn. Lie; i Religion Adj. Jordan; i Historie og Geografi Klasselærer Gran; i Fransk Adj. Nielsen; i Naturkundskab Dr. Crawford; i Skrivning og Tegning Adj. Jordan og Klasselærer de Lange.

Fagfordeling.

Under Vakancerne i Begyndelsen af Aaret læstes efter en foreløbig Fordeling af Fagene; siden Rektor tiltraadte, fulgtes den oprindelig bestemte Fagfordeling, der var følgende:

1. Rektor:

Latin i 7de Latinkl.	7	
Latin i 6te Latinkl.	6	
Fransk i 1ste Gymn.	3	
	<u> </u>	16 Timer.

2. Overl. Bjørset:

Græsk i 7 Latinkl.	5	
Græsk i 6 Latinkl.	5	
Græsk i 1 Gymn. L.	7	
Latin i 6 Latinkl.	3	
Latin i 1 Gymn.	4	
	<u> </u>	24 Timer

3. Overl. Reehorst:

Historie i 7 Latinkl.	2	
Historie i 6 Latinkl.	2	
Historie i 1 Gymn.	2	
Historie i Mid. VI.	3	
Historie i Md. V.	2	
Historie i Md. IV.	3	
Geografi i 7 Latinkl.	1	
Geografi i 6 Latinkl.	1	
Geografi i Md. VI.	1	
Latin i Md. V.	7	
	<u> </u>	24 Timer.

4. Overl. Holfeldt:

Latin i 1 Gymn.	7	
Latin i Md. VI.	7	
Fransk i 7 Latinkl.	2	
Fransk i 6 Latinkl.	2	
Fransk i Md. VI.	2	
Fransk i Md. V.	3	
	<u> </u>	23 Timer.

5. Adj. Jordan:

Religion i 7 Latinkl.	3	
Religion i 6 Latinkl.	3	
Religion i Md. V.	2	
Religion i Md. IV.	2	
Skrivning i Md. VI. E.	1	
Skrivning i Md. III.	2	
Skrivning i Md. II.	3	
	<u> </u>	16 Timer*)

*) Desu den har Adj. Jordan læst Hebraisk med to af 7de Latinklasses Elever.

6. Adj. Johnsen:

Norsk i 7 Latinkl.	3
Norsk i 6 Latinkl.	3
Norsk i 1 Gymn.	4
Norsk i Md. VI.	3
Tydsck i 7 Latinkl.	1
Tydsck i 6 Latinkl.	1
Tydsck i Real-Gymn.	2
Tydsck i Md. VI.	3
	<u>20 Timer*)</u>

7. Adj. Sommerfelt:

Engelsk i Real-Gymn.	3
Engelsk i Md. VI.	5
Engelsk i Md. V.	6
Engelsk i Md. IV.	6
Oldnorsk i Gymn.	4
	<u>24 Timer*)</u>

8. Adj. Nielsen:

Religion i Gymn.	2
Religion i Md. VI.	2
Religion i Md. III.	3
Religion i Md. II.	3
Norsk i Md. IV.	4
Tydsck i Md. IV.	3
Tydsck i Md. III.	5
Geografi i Md. V.	1

9. Adj. Prøys:

Norsk i Md. V.	3
Norsk i Md. III.	5
Norsk i Md. II.	5
Tydsck i Md. V.	3
Tydsck i Md. II.	5
Geografi i Md. IV.	3
	<u>24 Timer.</u>

10. Adj. Johannessen:

Mathematik i 7 Latlink.	3
Mathematik i Gymn.	6
Mathematik i Md. VI.	6

*) Det bemærkes, at to af de norske Timer i Latin-Gymn. i 2det Halvaar er anvendt til Oldnorsk, der er læst af Adj. Sommerfelt.

- | | | | |
|-----|---|---|-----------|
| | Mathematisk Geografi i Gymn. | 1 | |
| | Naturkundskab i Gymn. | 5 | |
| | Naturkundskab i Md. VI. | 3 | 24 Timer. |
| 11. | Adj. Dr. Crawford: | | |
| | Mathematik i 6 Latinkl. | 4 | |
| | Mathematik i Md. IV. | 6 | |
| | Mathematik i Md. III. | 6 | |
| | Naturkundskab i Md. V. | 3 | |
| | Naturkundskab i Md. IV. | 2 | |
| | Naturkundskab i Md. III. | 2 | |
| | Naturkundskab i Md. II. | 2 | 25 Timer. |
| 12. | Klasselærer Gran: | | |
| | Latin i Md. IV. | 7 | |
| | Historie i Md. III. | 3 | |
| | Historie i Md. II. | 3 | |
| | Geografi i Md. III. | 3 | |
| | Geografi i Md. II. | 3 | |
| | Regning i Md. II. | 4 | 23 Timer. |
| 13. | Klasselærer Lange læser alle Fag i 1ste Kl. Md. | | |
| 14. | Lithograf Bucher: | | |
| | Tegning i Real-Gymn. | 2 | |
| | ” i Md. VI. E. | 1 | |
| | ” i Md. V. E. | 1 | |
| | ” i Md. IV. E. | 1 | |
| | ” i Md. III. | 1 | |
| | ” i Md. II. | 2 | 8 Timer. |
| 15. | Lieutn. Lie: | | |
| | Mathematik i Md. V. | 6 | 6 Timer. |
| 16. | Kand. W. Meyer: | | |
| | Engelsk i 6te og 7de Latinkl. | 5 | 5 Timer. |
| 17. | Lieutn. Christie: | | |
| | Gymnastik i alle Klasser. | | |
| 18. | (Kantor Schediwy) W. Harloff: | | |
| | Sang i alle Klasser. | | |

Fagenes Fordeling i de forskjellige Klasser sees af følgende Tabel:

F a g.	Middelskolen.						Gymn.		6 Lat.	7 Lat.	
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	L.	R.			
Religion	3	3	3	2	2	2	1	2	3	3	
Norsk	9-11	6	5	5	4	3	3	4 ²	4 ²	3	3
Oldnorsk											
Tydsk	5	5	5	3	3	3	"	2	1	1	
Latin el.				7	7	7	11		9	7	
Engelsk				6	6	5	"	3			
Fransk					3	2	2	3	2	2	
Græsk							7		5	5	
Historie	3	3	3	3	2	3	2	2	2	2	
Geografi	3	3	3	3	1	1		1	1	1	
Naturkundskab.	"	2	2	2	3	3		5			
Mathemat. Fag	4	4	6	6	6	6	3	6	4	3	
Tegning	"	5	3	E1	E1	E1		2			
Skrivning	4										
	.28	30	30	30	30	30	30	30	30	27	

¹ I det sidste Halvaar læses 6 Timer norsk, 5 Timer Tydsk.

² I Real-Gymnasiet læses 2 Timer Norsk og 2 Timer Oldnorsk hele Aaret; i Latin-Gymnasiet 2 Timer Oldnorsk kun i sidste Halvaar.

Foruden i ovennævnte Fag gives Undervisning i Sang og Gymnastik, der siden dette Aars Begyndelse er henlagt til Formiddagen og saaledes fordelt, at hver Klasse har tre hele Timers Undervisning hver Uge.

I Aarets Løb er i Skolens forskjellige Afdelinger i de forskjellige Fag Følgende bleven gennemgaaet.

Middelskolen.

I. Klasse.

Religion. Vogts lille Bibelhistorie og Katekismens 5 Parter uden Luthers Forklaring. Salmer til Høitiderne.

Norsk. a. Læsning: De to første Afdelinger af Jensens Læsebog; de fleste Fortællinger mundtlig gjengivne. Læst udenad 4 Prosa- og 20 Poesistykker. b. Grammatik. Mundtlig indøvet Taledelene og Sætningsdelene dels uden,

dels i Forbindelse med Analyse efter Læsebogen. Substantivernes, Verbernes og de personlige Pronominers Bøining. c. Diktat og Afskrift.

Tydsk (kun i 2det Halvaar). Af Knudsens Elementær- og Læsebog læst til Side 33 (4de Udgave).

Historie. Eriksens Nordens Historie til Kalmarunionen i Forbindelse med mundtlige Fortællinger.

Geografi. Jordens Skikkelse, Størrelse og Bevægelse. Cirkler og Zoner, Oversigt over Land og Vand — Alt mundtligt ved Hjælp af Globus og Vægkart. Europas fysiske Geografi; Norge, Sverige, Danmark, de britiske Øer, Holland, Belgien, Frankrige, Spanien, Portugal, Italien og Schweiz efter Geelmuydens Geografi for Begyndere.

Regning. De fire Regningsarter i ubenævnte og benævnte hele Tal med dertil hørende Tabeller. Hovedregning. Indøvet Mynt- og Længdemaal efter det metriske System.

Skrivning. De smaa og de store Bogstaver, Sammenskrift.

II. Klasse.

Religion (3 Timer). Vogts større Bibelhistorie fra Begyndelsen indtil 1ste Samuels Bog. De 4 første Parter af Katekismen. Nogle Salmer af Landstads Salmebog ved de store Høitider. Gjennemlæst endel af Lukas's Evangelium.

Norsk (5 Timer). Læsning efter Jensens Læsebog tildels i Forbindelse med mundtlig Gjengivelse af det Læste; Fremsigelse af udenadlærte Stykker. Af Løkkes „kort Omrids“ af Grammatiken det Væsentlige. Skriftlige Øvelser: Diktat med Indøvelse af Interpunktionen.

Tydsk (5 Timer). Knudsens Elementær- og Læsebog. Repetition; som nyt Afsnit Pag. 33—92. Skriftlige Øvelser. I sidste Halvaar lette Hjemmestile hver anden Uge.

Historie (3 Timer). I Nissens og Daæs Lærebog i Verdenshistorien er læst fra § 63 den store Folkevandring til den nyere Historie, med Forbigaaelse af endel Afsnit.

Geografi (3 Timer). I Geelmuydens Geografi for Begyndere er læst Europa fra Tydskland med Forbigaaelse af enkelte Paragrafer, Asia, Afrika, Amerika til Befolkning.

Naturkundskab (2 Timer). Ved mundtligt Foredrag og Forevisning af Afbildninger er meddelt Eleverne Kjendskab til Menneskets Bygning. Indsamlede Planter ere foreviste og beskrevne.

Regning (4 Timer). Som Repetition Regning med hele Tal. De 4 Regningsarter med ubenævnt og benævnt Brøk. Nogen Tid anvendt til Hovedregning og praktiske Øvelser.

III. Klasse.

Religion (3 Timer). Vogts større Bibelhistorie, det gamle Testament fra Ruths Bog indtil Enden samt det nye Testament indtil § 127. Det Meste af Katekismen; 2den Part udførligere behandlet og dertil knyttet Gjennemgaaelse af Sententserne. Nogle Salmer ved de store Høitider. Det hellige Lands Geografi gennemgaaet efter Vogts Bibelhistorie.

Norsk (5 Timer). Læsning og Analyse i Jensens Læsebog. Løkkens Omrids af Grammatiken læst og repeteret. Diktat med fortsat Indøvelse af Interpunctionen, og Stile af fortællende og beskrivende Indhold hveranden Uge; Deklamation ligeledes hver anden Uge.

Tydsk (5 Timer). Knudsens tydske Læsebog (2den Udg.) fra Side 66 („Pronominer“) indtil Side 137 med Forbigaaelse af enkelte Stykker. Formlæren repeteret saavidt muligt i Sammenhæng efter de i Læsebogen indeholdte grammatiske Regler. I sidste Halvaar 1 Time ugentlig Stiløvelser paa Skolen dels mundtlig dels skriftlig.

Historie (5 Timer). I Nissens og Daacs Lærebog læst fra § 63, den store Folkevandring, indtil den nyere Historie, med Forbigaaelse af nogle Paragrafer.

Geografi (3 Timer). Læst i Geelmuydens Geografi for Begyndere. Amerika fra § 9, Befolkning, til Enden, Au-

stralia, Indledning Side 6—24; Repetition af Europa Side 25—45. I Geelmuydens Lærebog for Middelskolen Side 1—14 samt Norge og Sverige, Side 31—48, 115—116 og 140—187.

Naturkundskab (2 Timer). Af Sørensens Lærebog i Dyre-
rigets Naturhistorie er læst og repeteret til Fuglene.
Ved Forevisning og Beskrivelse af indsamlede Planter
have Eleverne erholdt Kjendskab til den botaniske Ter-
minologi og enkelte af de naturlige Plantefamilier saavel
som til det Linnéiske System.

Regning (4 Timer). De 4 Regningsarter med Brøk, enkelt
og sammensat Reguladetri, Kjederegelen og Rentesreg-
ning med stadig Anvendelse af Krone- og Metersystemet.
Hovedregning ved Siden af Tavleregning.

Geometrisk Tegning (2 Timer). Eleverne have med Blyant
udført lettere geometriske Konstruktioner, den rette Linie
og dens Deling, Cirkelen, Vinkler og deres Deling, Tri-
angler, Parallelogramer og andre retliniede Figurer.

IV. Klasse.

Religion. (2 Timer). Af Vogts større Bibelhistorie fra § 107
i det gamle Testament og med Undtagelse af enkelte
Paragrafer det nye Testament til „Apostlernes Gjernin-
ger“. Af Pontoppidans Forklaring Indledningen til Bu-
dene samt de tre første og de to sidste Bud, samt af
Troesartiklerne fra Spørgsmaal 260—390.

Norsk (4 Timer). Formlæren efter Løkkes Grammatik i Ud-
tog, samt af Ordføiningslæren 3die Afsnit (om Sætnin-
gernes Forbindelse). Hver 3die Uge en Stil hovedsagelig
af fortællende og beskrivende Indhold, og ligesaa hver
tredie Uge Diktat. 1 Time ugentlig Læsning og 1 Time
ugentlig Deklamationsøvelse.

Tydsksk (3 Timer). Læst fra Begyndelsen til Side 66 af Løk-
kes tydske Læsestykker, med Forbigaaelse af enkelte
Stykker, i Forbindelse med Analyse. Formlæren efter
Løkkes Grammatik i det Omfang, hvori den er fremstil-

let i Forfatterens „Kortfattet tydsk Grammatik“. Hver 2den Uge en Stil hjemme, derhos i sidste Halvaar hver 2den Uge omtrent 1 Time til Stiløvelser paa Skolen, dels mundtlige, dels skriftlige.

Latin (7 Timer). P. Voss's Lærebog i Latin for Begyndere omtrent til Enden, dog med Forbigaaelse af enkelte Stykker. Skriftlige Øvelser hjemme og paa Skolen.

Engelsk (6 Timer). 140 Sider af Hals's Lærebog. Heraf er tillige retroverteret indtil Pag. 100. Det Vigtigste af Grammatikens Formlære efter Løkke. Skriftlige Øvelser 1 Gang hver Uge.

Historie (3 Timer). I Nissens og Daacs Lærebog i Verdenshistorie fra „Henrik den Anden af England“ til „Frederik Wilhelm den Første af Preussen“ Pag. 380.

Geografi (3 Timer). Læst i Geelmuydens Lærebog for Middelskolen fra Side 27 til 51 og fra Side 140 til 284.

Naturkundskab (2 Timer). I Zoologi efter Siebkes Lærebog Krybdyr, Padder og Fiske. Pattedyrene repeterede. Indsamlede Planter ere beskrevne og bestemte; de vigtigste naturlige Plantefamilier gennemgaaede.

Arithmetik (4 Timer). Bonnevis Lærebog 1ste Bog, læst og repeteret. De 4 Regningsarter i Decimalbrøk. Enkelt og sammensat Reguladetri, Kjederegel og Renteregning. Hovedregning.

Geometri (2 Timer). 1ste Halvaar: Konstruktioner med Tusk efter Bonnevis Lærebog — 2det Halvaar: Efter Bonnevis Lærebog fra Begyndelsen indtil § 99, læst og repeteret.

V. Klasse.

Religion (2 Timer). Af Vogts større Bibelhistorie: „De 4 Evangelier“ fra § 116 til § 202, og af „Apostlernes Gjerninger“ til de 4 Evangelister“. Af Forklaringen: Indledningen, de tre første og de to sidste Bud, de tre Troesartikler, Indledningen til „Herrens Bøn“ og Daaens Sakrament.

Norsk (3 Timer). Løkkes Grammatik fra Side 36 til 95 og fra Side 108 til 138; Diktat og Deklamation 1 Gang om Ugen; Stile af let ræsonnerende og beskrivende Indhold hver anden Uge. Læst udvalgte Stykker af Jensens Læsebog samt „Erasmus Montanus“. Mundtligt foredraget den didaktiske og lyriske Poesi.

Tydsk (3 Timer). Løkkes Læsebog, 1ste Afdeling, Pag. 61 --77 og 153—188 oversat og analyseret. Af Løkkes Grammatik lært fra Side 59—83 og fra 106—142. Skriftlige Arbejder.

Latin (7 Timer). Af Cornelius Nepos: Themistocles, Aristides, Pausanias, Alcibiades og Epaminondas, 1ste og 2den Bog af Cæsar de bello Gallico. Det Væsentligste af Formlæren efter Schreiners Grammatik. 1 Hjemme- og 1 extemporal Stil om Ugen.

Engelsk (6 Timer). Det fra 4de Klasse Resterende af Hals's Læsebog omtrent 45 Sider. 130 Sider af Autenrieths engl. Reader. Formlæren repeteret og Syntaxen gennemgaaet lektievis i Forbindelse med skriftlige Øvelser engang om Ugen efter Løkkes Stiløvelser. Mod Slutningen af Aaret en Hjemmestil ugentlig.

Fransk (3 Timer). Petersens Læsebog indtil Side 36. Det Væsentligste af Formlæren efter Ingerslev.

Historie (2 Timer). I Nissens og Daaes Lærebog i Verdenshistorien fra Frederik Wilhelm den 1ste til Enden og af Eriksens Nordens Historie Norge og Sverige til Kalmarunionen.

Geografi (1 Time). Efter Geelmuydens Lærebog for Middelskolen, Side 15—27 og 105—140, samt fra Danmark til Rusland.

Naturkundskab (3 Times). Fysik: Christies Lærebog er læst og repeteret fra Begyndelsen til Ligevægt og Bevægelse; de vigtigste Steu- og Bjergarter ere foreviste og beskrevne.

Arithmetik (3 Timer). Efter Bonnevis Lærebog: bestemte Ligninger af 1ste Grad med en og flere ubekjendte Størrelser, Proportioner, Potentser og Rodstørrelser (§§ 115—157).

Praktiske Opgaver.

Geometri (3 Timer). Bonnevis Lærebog: af 1ste Bog fra § 99, desuden 2den, 3die og 4de Bog.

Praktiske Konstruktioner og Beregninger.

VI. Klasse.

Religion (2 Timer). Gjennemgaaet 5te Part af Pontoppidans Forklaring, hvorefter den hele Lærebog er repeteret. Oversigt over Kirkeaaet. Vogts Bibelhistorie for Borger- og høiere Almueskoler repeteret. Nogle Salmer ved de store Høitider.

Norsk (3 Timer). Eriksens og Poulsens „Norsk Læsebog“, 3die Del, med dertil hørende Oplysninger om Forfatterne. Vigtigere Afsnit af Fælleslitteraturen og den norske Litteratur efter 1814 er mundtlig blevne fremstillede. Øvelse i at læse Svensk; Deklamation. Stile (i Regelen hver 14de Dag) affortællende, beskrivende og letræsonnerende Indhold.

Tydsk (3 Timer). Løkkes Læsebog 2 Afd. omtrent 50 Sider mundtlig Extemporaloversættelse af ulæste Stykker. Af Løkkes Grammatik er foruden Repetition af Formlæren de vigtigste Dele af Syntaxen gennemgaaede og repeterede. En Stil hver Uge efter Aalholms Materialier. I Slutningen af Aaret extemporale Stile.

Latin (7 Timer). 36 af Phædrus's Fabler, Ciceros 1ste og 3die catilinariske Tale, — Repetition til Afgangsexamen, — I Schreiners Grammatik Syntaxen til § 320 forøvrigt mundtlig eller ved Henvisninger. 1 Hjemme — og 1 extemporal Stil hver Uge.

Engelsk (5 Timer). Omtrent 170 Sider af Autenrieths Læsebog. Grammatiken er repeteret. 1 Hjemmestil ugentlig. Til Stiløvelser er benyttet de af en Lærerinde ved Nissens

Pigeskole udgivne, samt Knudsens Stil- og Taleøvelser. Skriftlige Øvelser paa Skolen hver Uge.

Fransk (3 Timer). 24 Blade af H. H. Petersens franske Læsebog. Ingerslevs Formlære repeteret.

Historie (3 Timer). Repeteret Nissens Verdenshistorie og Eriksens Nordens Historie.

Geografi (1 Time). Repeteret Geelmuydens Geografi for Begyndere og de skandinaviske Lande efter sammes Lærebog.

Naturkundskab (3 Timer). Physik efter Christies Lærebog: læst Varmelæren, derpaa det Hele repeteret. Botanik (Dietrichsons) og Zoologi (Siebkes) repeterede. Mineralogi efter Høiers Lærebog læst og repeteret.

Arithmetik (3 Timer). Efter Bonnevis Lærebog fra Logarithmer og ud. Den hele Arithmetik repeteret.

Geometri (3 Timer). Efter Bonnevis Lærebog fra 5te Bog til Slutningen og det Hele repeteret.

I Tegning er i Middelskolens 2den Klasse begyndt med Streger og disses Inddeling og Anvendelse i Figurer, hvormed er fortsat i 3die Klasse efter Vægtavler eller Optegning af Læreren. I 4de Klasse er paabegyndt, efter Forlæggerblade, Grundformer af Ornamenten og Arabesker, samt Perspektivtegning efter Klodser, hvormed er fortsat i 5te Kl. og 6te Kl. Desuden Tegning af Ornamenten efter Naturen i Kontur.

Gymnasiet.

1ste Latin- og Realklasse*).

Religion. (1 Time, R.-G. 2 Timer) I en Fællestime for begge Klassers Elever gennemgaaet Nissens Kirkehistorie indtil § 47 (Schweitzerreformationen). Særskilt med

*) har paa Grund af Elevernes ringe Antal i Realgymnasiet havt fælles Undervisning i Norsk, Historie og tildels Fransk, Matematik og Religion.

Realeleverne de første 16 Kapitler af Matthæi Evangelium, hvorved er benyttet Couchérons Forklaring.

- Norsk.** (2 Timer). Erichsens Udvalg af norske og danske Forfattere II. Læsning af Svensk. Deklamation. Af Thortsens Literaturhistorie gennemgaaet indtil Poesien i Tidsrummet Christian VII. — Aarhundredets Slutning Pg 102.
- Oldnorsk.** (2 Timer ugentl. i R.-G.) Nygaards lille Læsebog gennemlæst. Derefter af samme Forfatters Udvalg af norrøn Literatur omtrent 40 Sider. Det Vigtigste af Formlæren efter Nygaards Grammatik til Skolebrug. — L.-G. (2 Timer ugentl. sidste Halvaar.) Nygaards lille Læsebog gennemlæst. Af Udvalg af norrøn Literatur 10 à 12 Sider.
- Latin.** (11 Timer) Sallusts Catilina, Ciceros Cato major, 2den og 4de catilinariske Tale samt Talen pro Sexto Roscio. 1200 Vers af Ovids Metamorphoses. Tregders Mythologi gennemgaaet. — 1 Time ugentlig latinsk Grammatik. 1 Hjemmeoversættelse eller Hjemmestil om Ugen; 1 extemporal skriftlig Oversættelse eller Stil. 1 Time kursorisk Læsning (Justin) eller mundtlig Oversættelse fra Norsk til Latin.
- Græsk.** (7 Timer) 1ste Bog af Anabasis med Paapegning af de vigtigste syntaktiske Regler under Læsningen. Formlæren efter Curtius — den attiske Dialekt.
- Fransk.** (2 Timer) Petersens Læsebog fra Le Diable boiteux og ud Prosaen. Af Aalholms Læsebog Un sermon de dix minutes samt af Mélanges 23 Sider. Stadig Henvisning til Grammatiken (Ingerslev) og mundtlig Gennemgaaelse af de væsentlige syntaktiske Regler. Øvelse med Realeleverne mundtlig paa Skolen 1 Time; et skriftligt Hjemmearbejde hver Uge.
- Engelsk.** (3 Timer) Af Løkkes „Engelske Forfattere i Udvalg“ er læst Stykkerne af Addison, Swift, Goldsmith, Scott, Macaulay, Stanhope, Dickens. omtrent 100 Sider. — Syntaxen er gennemgaaet efter Løkkes

Grammatik. 1 Hjemmestil og 1 Extemporalstil ugentlig. desuden af og til mundtlig Oversættelse fra Norsk til Engelsk efter Hals's „Præpositioner og Stiløvelser“, hvilken er gennemgaaet i sin Helhed.

Tydsck. (2 Timer) Løkkes Læsebog II. Side 120—145. Wilhelm Tell. Gjennemgaaet de syntaktiske Regler, hvortil Læsningen gav Anledning, specielt Læren om Konjunktiv. Extemporal- og Ugestile.

Historie (2 Timer) L. Kr. Daas Lærebog i den gamle Historie læst og repeteret.

Geografi (1 Time.) Oversigt over den matematiske Geografi.

Naturkundskab (5 Timer.) Zoologi: Pattedyr og Fugle. Fysik: Christies større Lærebog indtil Kap. V.

Mathematik (3 Timer R) Geometri: Brochs Lærebog de 7 første Bøger.

Stereometri: Guldbergs Lærebog til Pyramider. (3 Timer R. & L.) Arithmetik: Brochs Lærebog: de to første Bøger.

Trigonometri: Guldbergs Lærebog indtil § 8.

Tegning (2 Timer.) Tegning efter Naturen (anvendt Perspektivtegning) Ornamenters Skygning i Maner (farvet Kridt) Stub. Kul.

6te Latinklasse.

Latin (9 Timer) Livius 1ste og 2den Bog; Æneiden 1ste og 2den Bog. Repeteret Syntaxen. I 1ste Halvaar afvexlende 1 Hjemmestil eller Oversættelse om Ugen; 2det Halvaar en Hjemmeoversættelse om Ugen. 1 Time kursorisk Læsning — Cæsar og Livius — eller en extemporal skriftlig Oversættelse.

Græsk. (5 Timer) Herodot 7de Bog fra Kap. 12—130. Af Thriges Udvalg af Platon fra pg. 102—140.

Norsk. (3 Timer.) Lassens Læsebog. Sammes Oversigt over den poetiske Literatur delvis gennemgaaet med enkelte Udvidelser; de forskjellige Skriftarter forklarede. I sidste Halvaar Deklamationsøvelser,

Følgende Opgaver ere givne: 1. En slagen Arme Natten efter Slaget (Skildring). 2. Høststemning. 3. Opsættelse, dens Aarsager og Følger. 4. Udvikling af Ordsproget: det Sværd, som ikke bruges, ruster i Skeden. 5. Den rette Omsorg for Legemet. 6. Et Liv, fuldt af Arbeide, er ingen Byrde, men en Velsignelse. 7. Om Norges Skove og deres Betydning for Landet. 8. Før, under og efter et Uveir. 9. Naar bliver Eftergivenhed til en Feil? 10. Slet Omgang fordærver gode Sæder. 11. Hvorledes bereder man sig en lykkelig Alderdom? 12. Hvorledes ytrer sig Letsindighed, og hvilke ere dens Følger? 13. Følgerne af vor Tids overdrevne Læselyst.

Tydsksk. (1 Time). Løkkes Læsebog II. pg. 145—176; nogle Stykker af det poetiske Afsnit. Sammes Grammatik repeteret fra § 51—136. I sidste Halvaar dels Stile, dels extemporal Oversættelse fra Aalholms Materialier.

Fransk (2 Timer). Sicks franske Læsebog 3die Afd. omtrent 50 Blade.

Religion. (3 Timer). Af „Forklaringen“ Indledningen, de tre første og de to sidste Bud, de tre Troesartikler, Indledningen til „Herrens Bøn“ og Daabens Sakrament. Af Kurtz's Bibelhistorie til „Rigets Deling“ samt „Apostlernes Gjerninger“, hele Nissens Kirkehistorie og hele Johannes's Evangelium paa Græsk, kursorisk.

Historie. (2 Timer). Daa's Middelalderens Historie fra Frankrig under Kapetingerne til Enden og Sammes Nyere Historie fra Begyndelsen til de skandinaviske Rigers Historie efter 1660.

Geografi. (1 Time). Asia og Africa samt Indledningen efter Geelmuydens Lærebog.

Mathematik. (4 Timer). Arithmetik: Læst og repeteret 4de og 5te Bog af Brochs Arithmetik og regnet talrige Opgaver efter Guldbergs Exempelsamling. Geo-

metri: læst 7de og 8de Bog samt repeteret fra 4de Bog til Enden af Brochs Geometri.

Engelsk. (3 Timer). M. Schmidts engelske Læsebog for Begyndere efter T. Robertsons *Leçons pratiques de la langue anglaise*, med Henvisning til Løkkes engelske Grammatik. Af L. Herrigs *The British classical authors* 24 Sider. Af Grüners engelske Lærebog for Begyndere de første 16 Timer.

7de Latinklasse.

Latin. (7 Timer). Horats's Oder 1ste Bog og nogle af 2den Bog, samt Brevet til August og Brevet til Pisonerne. Ciceros *Lælius* og *Cato major* samt Tacitus's *Agricola*. Iførste Halvaar 1 Time extemporal mundtlig Oversættelse (*Livius*). 1 Hjemmeoversættelse ugentlig efter Henrichsens Opgaver og i sidste Halvaar ugentlig 1 extemporal Oversættelse skriftlig paa Skolen samt desuden kursorisk gennemgaaet væsentlige Dele af Antikviteterne og Literaturhistorien.

Græsk. (5 Timer). Af Thriges Udvalg af Platon fra pg. 102—140. — Sophokles's Kong Ødip. — Demosthenes's 1ste philippiske Tale.

Norsk (3 Timer). Lassens Læsebog 2den Udg. med Sammes Oversigt over Danmarks og Norges poetiske Literatur og Biografier; enkelte Partier udvidede ved mundtlige Foredrag. Desuden gennemgaaet af Hertz: Kong Renés Datter, Svend Dyrings Huus; af Ibsen: *Per Gynt*; af Pall. Müller: *Adam Homo*. Foruden Opgaverne ved Afgangsexamen ere følgende blevne behandtede: 1. Hvad skulle gode Hoveder sige sig selv til Advarsel, og middelmaadige til Beroligelse og Opmuntring. 2. Den spartanske Opdragelse sammenlignet med vor. 3. En Gang er ingen Gang. 4. I hvilken Forstand hedder det, at Mennesket er Jordens Herre? 5. Kan du igjennem din Strid og din Daad redde det barnlige Sind til det Sidste osv. 6. Den romerske Republiks Over-

gang til Monarki — en historisk Nødvendighed. 7. Den norske Fisker. 8 Begrændsning er Styrke. 9. Ærgjerrighed og Forfængelighed. 10. Sandheden skal gjøre Eder fri. 11. Karakteristik af Vikinglivet og dets Betydning. 12. Per-ardua ad astra. 13. Om Talegavernes Misbrug. 14. Om Romernes sædelige Udartelse efter den tredje pun. Krig. 15. Om Vigtigheden af at beherske sine Følelser. 16. Om den sande Storhed: Kolumbus' Karakter.

- Tydsk** (1 Time): Lessings Nathan der Weisse. I sidste Halvaar mundtlig Extemporeren fra Aalholms Materialier og Lassens Læsebog. Repetition af Formlæren.
- Fransk** (2 Timer). Sicks franske Læsebog 3 Afd. omtrent 80 Blade. Ingerslevs Grammatik repeteret. Mundtlige Øvelser i at oversætte til Fransk efter Arlauds franske Stiløvelser.
- Religion** (3 Timer). Hele Pontoppidans „Forklaring“ med Undtagelse af enkelte Spørgsmaal og Skriftsteder; hele Kurtz's Bibelhistorie; det Væsentligste af Kurtz's Lærebog, hele Nissens Kirkehistorie samt Johannes's Evangelium paa Græsk.
- Historie** (2 Timer). Daas Lærebog: Fra de skandinaviske Rigers Historie efter 1660 indtil den franske Revolution. Fra den franske Revolution til vore Dage efter Nissens Verdenshistorie, hvorhos hele Historien repeteret.
- Geografi** (1 Time). Amerika og Australien, samt Repetition af hele Geografien efter Geelmuydens Lærebog.
- Mathematik** (4 Timer). Arithmetik: Brochs' Lærebog: Logarithmer. Dernæst hele Bogen repeteret.
Geometri: Brochs Lærebog 9de Bog; dernæst hele Lærebogen repeteret.
- Hebraisk** (3 Timer De første 21 Kapitler af Genesis med Undtagelse af det 19de Kapitel, tilligemed de 10 første Salmer. Lindbergs Tabeller over den regel-

mæssige og uregelmæssige Konjugation, over Partiklerne og de uregelmæssige Nomina samt det Vigtigste af Whittes Grammatik.

Engelsk. Af Herrigs The British classical authors 50 Sider. Af Grüners engelske Lærebog for Begyndere fra 19—40 Time. Løkkes Grammatik repeteret.

Med 7de Klases Elever er desuden i det sidste Halvaar repeteret hvad der i de forskjellige Discipliner og Fag udfordres til *Examen artium*, hvortil samtlige Klases Elever gennem Skolen ere blevne anmeldte, uden at dog Skolen derved har udtalt nogen Dom om deres Modenhed.

Paa Medlæreres og egne Vegne tillader jeg mig herved at indbyde Disciplenes Forældre og Foresatte samt enhver Anden, der interesserer sig for Undervisningen, til at overvære den offentlige Examen, der afholdes i den Orden, som hosføiede Tabel udviser.

Bergens Kathedralskole i Juni 1876.

Henrichsen.

Tabel,

hvorefter

den offentlige Examen ved Bergens Kathedralskole afholdes i 1876:

Thorsdag den 29de Juni.

Formiddag.

- Kl. 7 a. Latin Rektor i No. 9.
— 6. Græsk Bjørset i No. 4.
— 1 G. Historie Reehorst i No. 8.
— VI a. Tydsk Johnsen i No. 5.
Censor Sommerfelt.
— V a. Fransk Holfeldt i No. 2.
— IV a. Religion Jordan i No. 6.
— IV b. Tydsk Nielsen i No. 10.
— III a. Matematik Crawford i No. 7.
— II a. Tydsk Prøys i No. 1.
— I a. Historie og Geografi Lange i No. 3

Eftermiddag.

Fredag den 30te Juni.

- Kl. 7 b. Latin Rektor i No. 9.
— 1 L. G. Matematik Johannessen i No. 8.
— VI a. Latin Holfeldt i No. 10.
Censor Bjørset.
— VI b. Engelsk Sommerfelt i No. 5.
Censor Reehorst.
— V a. Religion Jordan i No. 2.
— V b. Geometri Lie i No. 4 (Kl. 8).
— IV a. Matematik Crawford i No. 6.
— III b. Religion Nielsen i No. 7.
— II b. Geografi Gran i No. 1.
— 1 b. Historie og Geografi Lange i No. 3.

Lørdag den 1ste Juli.

- Kl. 7. Tydsk Johnsen i No. 9.
— 6. Latin Rektor i No. 4.
— VI a. Historie og Geografi Reehorst i No. 10.
Censor Gran.
— VI b. Matematik Johannessen i No. 5.
Censor Lie.
— V b. Naturkundskab Crawford i No. 2.
— IV b. Religion Jordan i No. 6.
— III a. Religion Nielsen i No. 7.
— II a. Norsk Prøys i No. 1.
— I c. Historie og Geografi Lange i No. 3.

Mandag den 3die Juli.

- Kl. 7 a. Græsk Bjørset i No. 9.
— 6. Historie og Geografi Reehorst i No. 4.
— 1 G. Fransk Rektor i No. 8.
— VI b. Norsk Johnsen i No. 5.
Censor Holfeldt.
— V a. Arithmetik Lie i No. 2 (Kl. 8).
— V b. Geografi Nielsen i No. 10.
— IV a. Geografi Prøys i No. 6.
— III b. Naturkundskab Crawford i No. 7.
— II b. Historie Gran i No. 1.
— 1 a. Norsk Lange i No. 3.

Tirsdag den 4de Juli.

- Kl. 7 b. Græsk Bjørset i No. 9.
— 1 R. G. Naturvidenskab Johannessen i No. 8
— VI a. Norsk Johnsen i No. 5.
Censor Holfeldt.
— VI b. Religion Nielsen i No. 10.
Censor Jordan.
— V a. Naturkundskab Crawford i No. 2.
— V b. Arithmetik Lie i No. 4 (Kl. 8).
— IV b. Historie Reehorst i No. 6.
— III a. Norsk Prøys i No. 7.
— II a. Geografi Gran i No. 1.
— 1 b. Regning Lange i No. 3.

Onsdag den 5te Juli.

- Kl. 7 a. Hist. og Geogr. Reehorst i No. 9.
— 6 Tydsk Johnsen i No. 4 (Kl. 10).
— 1 R. G. Tydsk Johnsen i No. 8.
— VI. Fransk Holfeldt i No. 5.
Censor Nielsen.

Formiddag.

Eftermiddag.

- Kl. II a. Historie Gran i No. 1.
- II b. Norsk Prøys i No. 10.
- I a. Religion Lange i No. 3.

Thorsdag den 6te Juli.

- Kl. 7 b. Matematik Johannessen i No. 9.
- I L. G. Latin Holfeldt i No. 8.
- VI. a. Religion Nielsen i No. 5.
Censor Jordan.
- V. a. Latin Reehorst i No. 10.
- V. b. Engelsk Sommerfelt i No. 2.
- IV. a. Naturkundskab Crawford i No. 6.
- III. b. Norsk Prøys i No. 7.
- II. b. Regning Gran i No. 1.
- I. b. Religion Lange i No. 3.

Fredag den 7de Juli.

- | | |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> Kl. 7 a. Matematik Johannessen i No. 9. — 6. Religion Jordan i No. 4. — I G. Oldnorsk Sommerfelt i No. 8. — VI. b. Historie og Geogr. Reehorst i No. 5.
Censor Gran. — V. b. Fransk Holfeldt i No. 2. — IV. b. Matematik Crawford i No. 6. — III. b. Tydsk Nielsen i No. 7. — II. b. Tydsk Prøys i No. 1. — I c. Religion Lange i No. 3. | <ul style="list-style-type: none"> Kl. IV a. Tydsk Nielsen i No. 6. — III a. Naturkundskab Crawford i No. 7. — II a. Regning Gran i No. 1. |
|--|---|

Lørdag den 8de Juli.

- Kl. 7 b. Religion Jordan i No. 9.
- I L. G. Græsk Bjørset i No. 8.
- VI. a. Naturkundskab Johannessen i No. 5.
Censor Crawford.
- V. a. Historie Reehorst i No. 2.
- IV. b. Geografi Prøys i No. 6.
- III. a. Historie Gran i No. 7.
- II. a. Religion Nielsen i No. 1.
- I a. Tydsk Lange i No. 3.

Mandag den 10de Juli.

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> Kl. 7 Fransk Holfeldt i No. 9. — 7 og 6. Engelsk Meyer i No. 4. — I R. G. Engelsk Sommerfelt i No. 8. — VI. b. Naturkundskab Johannessen i No. 5.
Censor Crawford. — V. b. Tydsk Prøys i No. 2. — IV. a. Historie Reehorst i No. 6. — III. a. Geografi Gran i No. 7. — II. b. Religion Nielsen i No. 1. — I b. Tydsk Lange i No. 3. | <ul style="list-style-type: none"> Kl. 7. Hebraisk Jordan i No. 9. — V a. Geografi Nielsen i No. 2. — IV b. Naturkundskab Crawford i No. 6. — III b. Geografi Gran i No. 7. |
|---|---|

Tirsdag den 11te Juli.

- Kl. 7 b. Hist. og Geogr. Reehorst i No. 9.
- 6. Fransk Holfeldt i No. 4.
- I R. G. Math. med math. Geogr. Johannessen i No. 8.
- VI. b. Tydsk Johnsen i No. 5.
Censor Sommerfelt.
- V. b. Religion Jordan i No. 2.
- IV. a. Latin Gran i No. 6.
- III. a. Tydsk Nielsen i No. 7.
- II. Naturkundskab Crawford i No. 1.
- I a. Regning Lange i No. 3.

Onsdag den 12te Juli.

- Kl. 7 a. Religion Jordan i No. 9.
- 6. Matematik Crawford i No. 4.
- I G. Religion Nielsen i No. 8.
- VI. a. Matematik Johannessen i No. 5.
Censor Lie.
- V. a. Tydsk Prøys i No. 2.
- V. b. Historie Reehorst i No. 10.
- IV. b. Engelsk Sommerfelt i No. 6.
- III. b. Historie Gran i No. 7.
- I b. Norsk Lange i No. 3.

Onsdag den 12te Juli, Eftermiddag Kl. 4, prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Elever. Lørdag den 15de Juli, Formiddag Kl. 10, aflægge Eleverne Prøve i Deklamation og Sang, hvorefter Examens Udfald bekendtgøres.

Examen begynder hver Formiddag Kl. 9 og Eftermiddag Kl. 4, naar ikke anden Tid er angiven paa Tabellen.